כיתה ד' | עברית ולשון | שיעור 2 מתוך 3 | 45 דק' | מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי

דמויות: מי בסיפור ואיך הן מרגישות

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יתארו דמות במראה, באופי וברגשות
- התלמידים יבחינו בין 'לספר' על רגש לבין 'להראות' אותו במעשים
- התלמידים יכתבו קטע תיאור של דמות

📖 הסבר למורה

דמות טובה בסיפור היא דמות שהקורא יכול לדמיין ולהבין. אפשר לתאר את המראה שלה (גבוה, עם משקפיים), את האופי (סקרן, ביישן, נדיב) ואת הרגשות שלה בכל שלב. במקום לכתוב רק 'דני פחד', אפשר להראות את הפחד במעשים ובגוף: 'דני נעצר, ליבו דפק חזק והוא אחז ביד של אחותו'. גם דיבור ישיר של הדמות, בתוך מירכאות, עוזר לקורא להכיר אותה.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

1. מציגים שני משפטים: 'רוני כעס.' לעומת 'רוני טרק את הדלת ורקע ברגליו.' שואלים: איזה משפט מראה יותר?
2. בונים יחד 'כרטיס דמות': שם, גיל, מראה, תכונת אופי, משהו שהיא אוהבת, משהו שהיא מפחדת ממנו.
3. בזוגות: כל תלמיד מציג רגש בפנטומימה, והחבר כותב משפט שמראה את הרגש.
4. עבודה אישית בדף.

💡 הערות למורה

תלמידים נוטים לרשום רשימת תכונות בלי דוגמאות. מבקשים 'הוכחה': מה הדמות עושה שמראה שהיא נדיבה? למתקשים: בנק תכונות ורגשות. למתקדמים: לכתוב דיבור ישיר שמגלה את אופי הדמות.

📝 בדף העבודה

בונים דמות: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון: בונים דמות

1. סקרן
2. מאוכזב
3. שמחה, התלהבות
4. עצב
5. תשובה אפשרית: יואב נעצר במקום, ידיו רעדו והוא לא הצליח להוציא מילה.
6. תשובה אפשרית: שירה לא הצליחה לשבת בשקט, והחיוך לא ירד מפניה.
7. תשובה פתוחה: לבדוק שכל ארבעת הפרטים מולאו.
8. תשובה אפשרית: "אני לא מוותר!" קרא אורי. (לבדוק מירכאות)